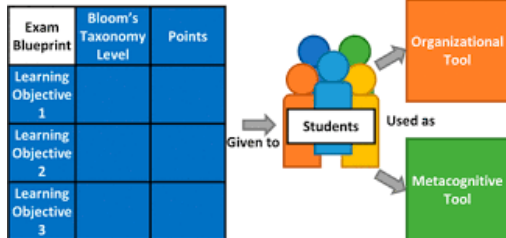

مراحل طراحی یک آزمون استاندارد

ترم در اولین جلسه برگزاری کلاس، طرح دوره در اختیار دانشجویان قرار گیرد.
(ب) تکمیل بلوپرینت آزمون:

یک آزمون خوب باید منعکس کننده تمامی اهداف آموزشی باشد. بهترین آزمون باید تمام مطالب و اهداف آموزشی را در برگیرد، با توجه به حجم و وسعت محتوای آموزشی شاید امکان پذیر نباشد. جدول دو بعدی یا بلوپرینت، کمک می کند تا مدرس از مجموع بزرگی از سوالات ممکن، نمونه ای را که معرف محتوا و اهداف آموزشی است را انتخاب نماید، بدین ترتیب روایی آزمون را افزایش دهد.

جدول بلوپرینت		تعداد سوال در حیطه:					اهداف آموزشی دوره:
تعداد کل سوال برای هر هدف	ارزشیابی	ترکیب	آنالیز	کاربرد	فهم	دانش	
۱							
۲							
۳							
۴							
۵							
۶							
۷							
۸							
۹							
۱۰							
تعداد کل سوالات:							
زمان در نظر گرفته شده:							

مقدمه:

ارزیابی دانشجویان یکی از فعالیت های اساسی در فرآیند آموزشی بشمار می آید و با کیفیت یادگیری دانشجویان ارتباط مستقیم دارد. ارزیابی صحیح می تواند ابزار مفیدی برای ارائه بازخورد مناسب به دانشجویان پیرامون نقاط ضعف و قوت آنها باشد. بنابراین طراحی سوال استاندارد به عنوان ابزاری برای سنجش یادگیری دانشجویان، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در این شماره از تک برگ آموزشی درباره فرآیند طراحی سوال استاندارد توضیحات مختصری ارائه شده است.

مراحل طراحی و اجرای یک آزمون استاندارد

الف) طراحی آزمون

تدوین طرح دوره: طرح دوره در واقع برنامه ریزی برای انجام فعالیت های آموزشی در یک واحد درسی در یک بلوک، دوره یا ترم تحصیلی است. لازم است در ابتدای

اساتید درس ابتدا محتوای درس را براساس بلوپرینت تقسیم نمایند و تصمیم بگیرند در مجموع چه تعداد سوال در آزمون طراحی خواهد شد و به تناسب اهمیت، کاربرد و وقت اختصاص داده شده درصد توزیع سوالات را برای هر بخش مشخص نمایند. با توجه به طرح دوره و اهداف رفتاری، عاطفی، روانی حرکتی که در آن در نظر گرفته شده است باید دید از دانشجو انتظار می رود چه مطلبی را یاد بگیرد:

تنها یادآوری کند (تاکسونومی یک)، تشخیص و تفسیر نماید (تاکسونومی دو)، به کار ببندد و مسئله حل کند (تاکسونومی سه)

دقت شود در تاکسونومی سوال باید به مقطع دانشجو توجه گردد، از طرفی ظاهر سوال و طولانی بودن آن خیلی نمی تواند نشان دهنده تاکسونومی بالای سوال باشد.
قواعد طراحی انواع سوالات آزمون در آدرس سایت مرکز آزمون واحد مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی موجود می باشد

ج) تحلیل کیفی سوالات:
 روایی محتوا و ساختاری: پس از تحویل سوالات استاد به گروه، گروه آموزشی جلسه تحلیل محتوایی آزمون را برگزار می نماید و یا سوالات را برای بررسی به یک همکار داده و نتایج را طی نامه به استاد اطلاع می دهد تا اصلاحات توسط استاد انجام شود. مرور و بررسی سوالات طراحی شده یکی از روش های تضمین کیفیت آزمون است
چک لیست ارزیابی سوالات در سایت واحد مرکز آزمون EDC موجود است

د) تحلیل سوالات پس از برگزاری آزمون
 هدف از تحلیل سوال های آزمون بررسی تک تک سوال ها و تعیین میزان دقت و نارسایی آن پس از برگزاری آزمون است. جهت تحلیل و ارزیابی سوالات از شاخص های زیر استفاده می شود:

شاخص دشوار (سهولت سوال): نسبت افرادی که به یک سوال پاسخ صحیح داده اند. این شاخص یک شاخص وارونه است. هرچه مقدار آن کوچکتر باشد سوال مشکلتر و هرچه بزرگتر باشد سوال آسان تر است. در آزمون های هنجاری سوال های مناسب و قابل قبول سوال های با سطح دشواری متوسط هستند.

شاخص تمییز: میزان قدرت سوال در تفکیک آزمون شوندگان دارای نمره بالا، از آزمون شوندگان دارای نمره پایین است. هرچه بیشتر باشد به معنی توانایی بیشتر سوال در شناسایی آزمون شونده قوی و ضعیف می باشد.
ه) تجدید نظر: بعد از تحلیل آزمون باید به اصلاح سوالاتی که نیاز به تغییر دارند اقدام نمود. سوالات دارای ضریب دشواری پایین یا بالا و ضریب تمیز خیلی کم باید تجدید نظر شوند.

و) افزودن به بانک سوالات: پس از طی این مراحل سوال برای قرار گرفتن در بانک سوالات آماده است.

منبع مورد استفاده: برگرفته از شیوه نامه نظام ارزیابی جامع دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

نایب

صاحب امتیاز: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
 مدیر مسئول: آقای دکتر محمد دهقانی فیروز آبادی
 سردبیر: آقای دکتر فرشید عابدی
 مدیر اجرایی: واحد کتاب و مجله (EDC)
 نویسندگان این شماره:
 دکتر فاطمه سلمانی، دکتر لیلا علیزاده، خانم خیرالنسا رمضان زاده